



## **STANOWISKO**

### **Stowarzyszenia E-learningu Akademickiego SEA**

**i**

### **Polskiego Towarzystwa Naukowego Edukacji Internetowej PTNEI**

### **w sprawie kryteriów zatrudniania na stanowisku profesora uczelni**

W imieniu pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych polskich uczelni wyższych zrzeszonych w Stowarzyszeniu E-learningu Akademickiego (SEA) oraz Polskim Towarzystwie Naukowym Edukacji Internetowej (PTNEI) wnioskujemy, aby jednym z kryteriów zatrudnienia na stanowisku profesora uczelni było posiadanie kompetencji e-learningowych. Zgodnie z art. 116.2 rozdziału 5 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz.U. 2018 poz. 1668) stanowisko profesora uczelni może być przyznane pracownikowi dydaktycznemu i badawczo-dydaktycznemu posiadającemu co najmniej stopień doktora oraz znaczące osiągnięcia dydaktyczne.

#### **Uzasadnienie**

Uważamy, że stosowanie nowatorskich metod nauczania, wykorzystujących technologie informatyczne i komunikacyjne (ICT), stanowi obecnie jeden z najważniejszych mierników znaczących osiągnięć dydaktycznych, a zatem wpisuje się w intencję ustawodawcy. Docenienie kompetencji i osiągnięć w tej dziedzinie, określanej jako *e-learning*, wpłynie na zwiększenie zainteresowania kadry dydaktycznej nowoczesnymi metodami edukacyjnymi i w konsekwencji spowoduje wzrost konkurencyjności polskich uczelni na międzynarodowym rynku edukacyjnym.

Nauczanie oparte na komponentach e-learningowych wymaga od nauczyciela posiadania wielu różnych umiejętności, zarówno metodycznych, jak i technicznych, a także organizacyjnych. Osiągnięcie synergii wynikającej z jakościowego ich połączenia, pozwalającej na zbudowanie zajęć akademickich spełniających potrzeby, oczekiwania i wymagania wszystkich interesariuszy, jest wielkim wyzwaniem. O nauczycielu akademickim, który mu sprostał, można bez wątplenia powiedzieć, że ma znaczące osiągnięcia dydaktyczne.

Współczesny e-learning to zajęcia interaktywne, na różne sposoby stymulujące studentów do budowania nowych kompetencji. To także nauczanie oferujące zindywidualizowane, skoncentrowane na potrzebach uczącego się, nielinearne ścieżki



dochodzenia do nowej wiedzy i umiejętności. Nauczyciel biorący udział w tak prowadzonym procesie dydaktycznym umie stosować zróżnicowane struktury wsparcia. Jest nie tylko bardzo dobrze przygotowanym merytorycznie twórcą treści dydaktycznych, ale także aktywnym i aktywizującym uczestnikiem zajęć, nieustająco adaptującym środowisko edukacyjne do pojawiających się potrzeb. To nauczyciel nowatorski, cały czas poszerzający swoje kompetencje, aby sprostać wyzwaniom technologiczowanego świata.

Nauczyciel akademicki awansowany na stanowisko profesora uczelni za osiągnięcia dydaktyczne, posiadający wiedzę i doświadczenie z zakresu wykorzystywania narzędzi internetowych, będzie dla innych pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych wzorem, inspiracją i wsparciem. Będzie mógł przekazać im dobre praktyki pomocne w tworzeniu nowatorskich ścieżek edukacyjnych, zaspokajających potrzeby studentów z pokolenia Z. Nauczanie wykorzystujące narzędzia internetowe wpisuje się w ich oczekiwania, na co wskazują liczne badania naukowe.

Regulacje związane z e-learningiem zostały wprowadzone na różnych uczelniach w wielu krajach. Wykazał to międzynarodowy projekt *IRNet 2014-2017*, w którym brali udział badacze z kilkunastu uczelni europejskich, w tym także z Polski. Wyniki przeprowadzonych przez nich interdyscyplinarnych badań znajdują się w ponad 220 publikacjach. Ich analizy wskazują, iż nowe środowiska nauczania zbudowane przez nauczycieli posiadających nie tylko wysokie kompetencje merytoryczne, ale także metodyczne i techniczne w zakresie wykorzystywania technologii internetowych, wprowadzają wartość dodaną do procesu dydaktycznego. Potwierdzają to także polscy naukowcy, którzy swoje badania przedstawili na cyklicznie organizowanych konferencjach, np. na osiemnastu konferencjach „Uniwersytet Wirtualny”, dziesięciu „MoodleMoot” oraz pięciu „eTEE e-Technologie w Kształceniu Inżynierów”, a także na organizowanej od dziesięciu lat w Polsce konferencji międzynarodowej „International Scientific Conference Theoretical and Practical Aspects of Distance Learning DLCC”.

Wśród kadry dydaktycznej polskich uczelni znajduje się już wielu wykładowców posiadających wysokie kwalifikacje e-learningowe, a wiodące uczelnie są zainteresowane działaniami na rzecz wzbogacania procesu dydaktycznego o techniki szeroko pojętego e-learningu. Tworzone są uczelniane platformy, na których prowadzone są kursy i zamieszczane inteligentne materiały dydaktyczne, przeprowadzane są szkolenia dla wykładowców. Powstają repozytoria otwartych zasobów edukacyjnych i pierwsze polskie MOOCi (pod auspicjami MNiSW), co poszerza ofertę edukacyjną, adresowaną zarówno do polskich studentów, jak i do uczących się z innych ośrodków akademickich, obcokrajowców, a także osób pragnących uczyć się przez całe życie. Do chwili obecnej nie zostały wypracowane wymierne formy rozliczania zaangażowania wykładowców w przygotowywanie zajęć wzbogaconych technologiami ICT. Uwzględnienie go w kryteriach oceny i awansowania nauczyciela powinno być ważnym krokiem w reformie szkolnictwa wyższego.

Docenienie kompetencji umożliwiających wdrożenie zajęć wspomagających proces dydaktyczny uczelni wyższych technikami e-learningowymi będzie miało istotny wpływ



na poprawę jakości nauczania, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, oraz będzie stanowić dla nauczycieli dodatkową stymulację do unowocześniania programów nauczania. Powszechnie znane są walory e-learningu i jego znaczenie dla poprawy jakości kształcenia akademickiego, zwiększenia interdyscyplinarności i umiędzynarodowienia, wyrównywania szans edukacyjnych i rozszerzenia dostępności zajęć. Wprowadzenie kryterium kompetencji e-learningowych, będących jednym z wyznaczników osiągnięć dydaktycznych wymaganych przez ustawodawcę i stosowanych przez uczelnie przy zatrudnianiu na stanowisku profesora uczelni, może stać się narzędziem promowania w Polsce dydaktyki adekwatnej do kulturowo-społecznych potrzeb i cywilizacyjnych wyzwań współczesności.

*Z wyrazami szacunku*

w imieniu Stowarzyszenia E-learningu Akademickiego SEA  
i Polskiego Towarzystwa Naukowego Edukacji Internetowej PTNEI

dr Magdalena Roszak (Prezes SEA)

dr hab. inż. Arkadiusz Orłowski, prof. SGGW (Prezes PTNEI)